

960906-2

Archaický, myticky orientovaný člověk chápe (smysluplnou) minulost jako něco, co se může kdykoliv opakovat. Pokud se naopak něco opakovat nemůže, protože se to odchýlilo od „správného“ postupu, propadá se to do nicoty, nepřechází to do minulosti. Naproti tomu v minulosti, jak ji chápe evropské a tedy většinou i naše myšlení, je jakoby „uloženo“ vše, co se stalo, a zejména pod vlivem dějinného myšlení (uvědomění dějin a dějinnosti) víme, že se to nikdy nemůže a nebude přesně opakovat, že tam jsou možné jen vzdálené podoby. To, co se opakovat může a co se vskutku opakuje, vlastně do dějin a tedy do minulosti nepatří. Právě z tohoto důvodu je lépe v případě archaického, mytického myšlení mluvit o pra-minulosti, neboť archetypické události nebo činy mají nad-časový (nad-dějinný) charakter: mohou být kdykoli (nebo v některých případech jen někdy a za určitých okolností) zopakovány napodobením resp. aktualizovány ztotožněním, identifikací s nimi. (Praha, 960906-2.)